

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЂЕРЉ ЛУКАЧ

(1885-1971)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2010.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

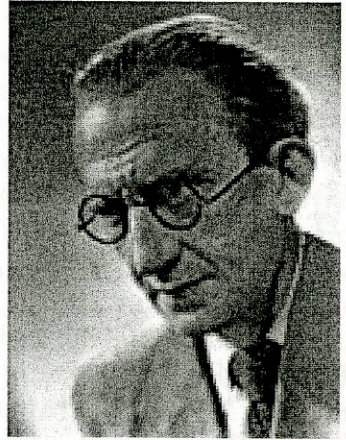
КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

172

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ивана Гргурић, Силвија Чамбер и Петер Хајнерман

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 125 година од рођења мађарског писца и филозофа Ђерђа Лукача. Изложба је отворена од 14. маја до 4. јуна 2010. године у витринама испред Свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталошке јединице уписана је сигнатура.

Што је уметничко дело јаче "лишено уметности", што више делује као живот, као природа, то се јасније испољава у њему да је оно управо усредсређен одраз свога периода, да форма у њему има само функцију изражавања ове објективности.

*

(...) однос писца према историји није ништа посебно, ништа изоловано, он је важан саставни део његовог односа према целокупној стварности, а специјално према друштвеној.

*

Оригиналан је онај уметник који успева да тачно захвати оно што се у његово време јавља као битно ново по садржају, правцу и пропорцији, који је у стању да развије обликовање органски примерено новом садржају, рођеном из њега.

Терђ Лукач

Били смо спојени судови. Нисам био све време у Хајделбергу, живео сам и у Гармишу. Али током недеље кад смо били раздвојени, ми смо мислили потпуно исто. Могао сам почети тамо где је он стао, и обратно. Међу нама је постојао велики духовни афинитет до те мере да је требало установити "забран наших разлика" – то је био израз једног од нас. (...) Наша симбиоза и наша духовна сродност биле су тако присне да је требало да измишљамо вештачке међусобне разлике, јер их иначе нисмо могли наћи.

Ернст Блох

Нема сумње да је Ернст Блох био Лукачу, не само у његовој младости, него и у зрелом добу, један од најомиљенијих саговорника, пријатељ, другар, противник на плану теорије којег се присећа у многим својим списима. Од њиховог првог сусрета у Берлину до Лукачевог прилажења ортодоксном марксизму, Блох је остао један од његових најважнијих саговорника на теоријском плану, било да је реч о сфери политике, филозофије или естетике (...).

Жан-Мишел Палмије

(...) високо ценим Лукача човека због жртава које је поднео ради својих убеђења, због строгог живота који је себи наметнуо. (...) исто тако високо ценим његов духовни рад, с којим сам први пут дошао у додир преко његове ране свеске есеја "Душа и облици", дела изванредне естетске сензибилности. Од тада сам пратио његово књижевно дело с пажњом, с респектом и с великом користи по себе.

Томас Ман

Лукач је био једна духовна институција од ранга, као филозоф, као критичар и као "Маркс естетике". Његова критика Ничеа је симптоматична за многе црте критике Ничеа како на Истоку тако и на Западу.

Хенинг Отман

Проблем утврђивања између добре и лоше литературе, што је у основи један виши степен преиспитивања сваке вредне теорије књижевности и естетике, заокупљао је Лукача током читавог живота. Већ у годинама своје младости (...), он је схватио да је "у уметности најважнији смисао за квалитет. (...) У већини случајева се смисао за квалитет налази у опреци у односу на теоријско разумевање". Целокупно Лукачево књижевно-критичко и естетичко дело је трајни покушај да се разреши управо ова противуречност.

Себастијан Клајншмит

(...) Лукачева душевна – рекло би се: религиозна – потреба, последица је једним делом његовог порекла, а другим његове интелектуалне позиције. У сину пребогатог банкара, сину који се врло брзо разочарао у моралну и интелектуалну атмосферу родитељског дома (...) могла је живети плаха жудња за припадношћу некој интелигентној и великој заједници. (...) С друге стране, његова чувена научна остварења из идеалистичког периода, целокупно образовање и интелектуални ниво, унапред су онемогућавали Лукача да се без потреса укључи у покрет изграђен на хијерархији, заснован на дисциплини и принуди. Томас Ман, који је лик Нафте, као што је познато, моделовао делом и према Ђерђу Лукачу, танано је осетио деликатну, могло би се рећи нерешиву противречност овога склопа и ситуације.

Иштван Ерши

Лукач је појам историје и појам класне свести узео одвећ апсолутно. По њему, историја је низ друштвених система који се узајамно искључују и кроз које се не провлачи никаква заједничка мисао; класна свест је једина врста свести која се јавља код друштвених група; објективно мишљење њима је недоступно. Полазећи од ових поставки, Лукач је доказивао да се у току историског развитка прелаз од једног друштвеног система на други може извршити само путем револуције.

Слободан Јовановић

(...) Лукачево есејистичко слово носи у себи сву трпкост и горчину сазнања да строго повлачење граница између живота и стваралаштва, хаоса и облика нема само дигнитет спознајне претпоставке; оно прожима цјелину људског бића и бивствовања, постајући истовремено и "поглед на свијет" модерног човјека, и његова "психологија", и његова "етика". (...) У "Души и облицима" живи култ оног модерног човјека као оног бића које је, шелеровски речено, једино у могућности да свијету каже не, тог бића – великог аскете живота и протестанта против збиље као такве.

Касим Прохић

Лукачево дело о Ману представља – поред других – једно тумачење обимног опуса овог великог писца нашег времена и човека чији се човекољубив глас јасно чуо између два рата. Тежиште тумачења лежи на социолошком моменту. (...) Главни напор за Лукача лежи у томе да разлучи праву стварност од песничке, односно, да покаже колико је песничка стварност произишла из праве, повезана са правом, израз праве стварности.

Милош Ђорђевић

Лукач се као филозоф уметности никада није борио за аутономију уметности ради саме уметности на начин како то чине песници и уметници. Када је о Лукачевом бављењу уметношћу реч, у првом реду доминирају филозофски интереси.

Сретен Петровић

За Лукача нема никакве сумње да управо Балзак, а не Флобер, представља врхунску уметничку појаву 19. столећа. Аутор *Госпође Бовари*, по Лукачу је већ увелико теоретичар и зачетник декаденције у литератури.

Никола Милошевић

Однос Ђерђа Лукача према мађарској књижевности практичне је природе, има књижевно-политички карактер, а његово учешће у књижевном животу Мађарске проистиче из чињенице да је у њој боравио само повремено. Његове студије о мађарској књижевности можемо посматрати као радове који не носе у себи теоријску неминовност стварања као што је то случај код његових немачких књижевних есеја.

Имре Бори

Georg Lukács

ДЕЛА

1. A modern dráma fejlődésének története. / írta Lukács György. - Budapest : Franklin-Társulat, 1911. - 2 knj. (XVI, 496 ; 548) str.
I 151134/1-2
2. Esztétikai kultúra / Lukács György. - Budapest : Athenaeum, [1913]. - 91 str.
II 153302/Pv
3. Írástudók felelőssége / Lukács György. - [Budapest] : Szikra, 1945. - 144 str.
II 158446
4. Огледи о реализму / Г. Лукач ; [оглед о Хајнеу превела Вера Стојић]. - Београд : Култура, 1947. - 218 стр.
I 26541
5. Irodalom és demokrácia / Lukács György. - 2. javított kiad. - Budapest : Szikra, 1948. - 188 str.
II 163568
6. Német realisták / Lukács György. - [Budapest] : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1955. - 433 str., [1] list s autorovom slikom
III 152862
7. Gete i njegovo doba / G. Lukač ; [prevela Marija Kon]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1956. - 242 str.
II 13169
8. Niče i fašizam / Georg Lukač ; [prevela Vida Popović]. - Beograd : Kultura, 1956. - 104 str.
I 4882
9. Istoriski roman / Đerđ Lukač ; [prevod Frیده Filipović]. - Beograd : Kultura, 1958. - 355 str.
II 16201
10. Tomas Man / Đerđ Lukač ; prevele Irma Lisičar, Vera Stojić. - Beograd : Kultura, 1958. - 144 str.
II 17088
11. Današnji značaj kritičkog realizma / Đerđ Lukač ; preveo Miljan Mojašević ; predgovor Boris Zihlerl. - Beograd : Kultura, 1959. - XVI, 148 str.
II 17773

12. Mladi Hegel / Đerđ Lukač ; preveo Milan Damnjanović. - Beograd : Kultura, 1959. - 625 str.
II 18570
13. Prilozi istoriji estetike / Đerđ Lukač ; [preveli Nenad Jovanović, Frida Filipović, Vida Popović]. - Beograd : Kultura, 1959. - 370 str.
II 17593
14. Ruski realisti / Đerđ Lukač ; [preveli Jelisaveta Vujković i Juraj Marek]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1959. - 311 str.
II 18644
15. Razaranje uma / Đerđ Lukač ; preveo Milan Damnjanović. - Beograd : Kultura, 1966. - 691 str.
II 31882
16. Taktika i etika / György Lukács ; preveo s mađarskog Jožef Varga.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 13, br. 110/111 (okt-nov. 1967), str. 2.
II III 1114
17. Teorija romana / Georg Lukács ; [s njemačkog preveo Kasim Prohić]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1968. - 140 str.
II 39293
18. Az esztétikum sajátossága / Lukács György ; [fordította Eörsi István]. - Rövidített kiad. - Budapest : Magvető, 1969. - 779 str.
II 163756
19. Művészet és társadalom / Lukács György ; [a tárgymutatót összeállította Marx József]. - 2. bővített kiad. - Budapest : Gondolat, 1969. - 619 str.
II 159314
20. Значај и утицај Адија / Ђерђ Лукач ; превео с мађарског Сава Бабић.
У: Летопис Матице српске. - ISSN 0025-5939. - Год. 145, књ. 404, св. 2/3 (авг.-септ. 1969), стр. 259-265.
II II 951
21. Eseji o književnosti / Đerđ Lukač ; [preveli Haim Alkalaj ... [et al.]]. - Beograd : Rad, 1969. - 104 str.
I 21751
22. Razgovori sa Györgyem Lukácsem / [razgovore vodili] Hans Heinz Holz, Leo Kofler, Wolfgang Abendroth ; [preveo sa

- njemačkog Kasim Prohić]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1969.
- 157 str.
II 42718
23. Szolzszenyicin / Lukács György. - Újvidéken : Új Symposion,
1970. - [52] str.
I 154260
24. Povijest i klasna svijest / Georg Lukács ; [preveli Milan
Kangrga, Danilo Pejović]. - Zagreb : Naprijed, 1970. - 443 str.
II 43390
25. Történelem és osztálytudat / Lukács György. - Budapest :
Magvető, 1971. - 750 str.
II 159761
26. Estetička kultura / Đerđ Lukač ; prevela sa mađarskog Judita
Šalgo.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 17, br. 150/151 (avg-sept.
1971), str. 8-10.
II III 1114
27. Etika i politika / Georg Lukács. - Zagreb : Liber, 1972. - 352 str.
II 50697
28. Életemről és munkámról / Lukács György.
U: Új Symposion. - ISSN 0503-0935. - 100. sz. (1973. aug.), str.
863-867.
II III 8078
29. Duša i oblici / Georg Lukač ; prevela Vera Stojić ; predgovor
Kasima Prohića. - Beograd : Nolit, 1973. - 301 str.
II 425261
30. Servantes: Don Kihot / Đerđ Lukač ; preveo sa mađarskog
Arpad Vicko.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 19, br. 168 (feb. 1973), str.
4-5.
II III 1114
31. Az ész trónfosztása / Lukács György. - 4. kiad. - Budapest :
Akadémiai Kiadó, 1974. - 679 str.
III 156826
32. Láttam Lukács Györgyöt : beszélgetés jelenkorunk egyik
legnagyobb gondolkodójával / [az interjút készítette] Mladen
Oljača.
U: Magyar Szó. - ISSN 0350-4182. - 31. évf., 356. sz. (1974.

dec. 28.).

П фол. 7197

33. Az expresszionizmus "nagysága és bukása" : részlet / Lukács György.
U: Új Symposion. - ISSN 0503-0935. - 11. évf., 122./123. sz.
(1975. jún.-júl.), str. 199-201.
П III 8078
34. Az esztétikum sajátossága. / Lukács György ; [fordította Eörsi István]. - 2. változatlan lenyomat. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 1975. - 2 knj. (790 ; 826) str.
III 156931/1-2
35. Prolegomena za marksističku estetiku / Đerđ Lukač ; uvodna studija Ivan Focht ; [preveo s nemačkog Milan Damnjanović]. - Beograd : Nolit, 1975. - 278 str.
I 27402
36. Francuska drama s tezom / Đerđ Lukač ; preveo s mađarskog Sava Babić.
У: Домети. - ISSN 0351-0425. - God. 3, br. 7 (leto 1976), str. 77- 84.
П II 4070
37. Mladi Marks / Đerđ Lukač ; prevod Olga Kostrešević. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1976. - 121 str.
I 29216
38. A történelmi regény / Lukács György. - Budapest : Magvető, 1977. - 495 str.
II 164700
39. Ady Endréről / Lukács György. - Budapest : Magvető, 1977. - 81 str.
I 155004
40. Ifjúkori művek / Lukács György ; [szerkesztette, a jegyzeteket és a névmutatót készítette Tímar Árpád]. - Budapest : Magvető, 1977. - 892 str.
II 164371
41. Слободно позориште = (Théâtre libre = Freie Bühne) / Ђерђ Лукач ; превео с мађарског Сава Бабић.
У: Летопис Матице српске. - ISSN 0025-5939. - Год. 153, књ. 419, св. 5 (мај 1977), стр. 564-580.
П II 951

42. Lenjin / Đerđ Lukač ; prevod Olga Kostrešević. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1977. - 137 str.
II 67250
43. Hajdelberška estetika / Đerđ Lukač ; prevela Vera Stajić ; predgovor i rečnik stručnih termina Sreten Petrović ; izbor Milutin Stanisavac. - Beograd : Mladost, 1977. - XLIII, 178 str.
III 57684
44. Istorija razvoja moderne drame / Đerđ Lukač ; preveo s mađarskog Sava Babić. - Beograd : Nolit, 1978. - 527 str.
II 70672
45. Estetičke ideje / Đerđ Lukač ; izbor i predgovor Milan Damnjanović. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1979. - 249 str.
II 74785
46. A drámaírás főbb irányai a múlt század utolsó negyedében / Lukács György ; sajtó alá rendezte Lendvai L. Ferenc. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 1980. - 275 str.
II 163976
47. Osobenost estetskog / Đerđ Lukač ; izbor i predgovor Kasim Prohić ; prevela Olga Kostrešević. - Beograd : Nolit, 1980. - 809 str.
II 78216
48. Életrajz - magnószalagon : (interjú Lukács Györggyel). 1 / [az interjút készítette] Eörsi István.
U: Új Symposion. - ISSN 0503-0935. - 17. évf., 195./196. sz. (1981. júl.-aug.), str. 262-271.
II III 8078
49. Lukács György levelezése / [szerkesztette Fekete Éva, Karádi Éva ; fordította Boros Miklósné, Fekete Éva, Karádi Éva]. - Budapest : Magvető, 1981. - 745 str.
II 164370
50. Napló ; Das Gericht / Lukács György ; sajtó alá rendezte Lendvai Ferenc. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 1981. - 96 str.
II 164455
51. Curriculum vitae / Lukács György ; [válogatta, szerkesztette, az utószót és a jegyzeteket írta Ambrus János]. - Budapest : Magvető, 1982. - 534 str.
II 164372

52. Дневник и писма : (Ђерђ Лукач и Ирма Зајдлер) / Ђерђ Лукач ; с мађарског Сава Бабић.
У: Летопис Матице српске. - ISSN 0025-5939. - Год. 158, књ. 430, св. 1/2 (јул-авг. 1982), стр. 121-145.
II II 951
53. Rani radovi / Ђерђ Лукач ; [izbor i prevod Sava Babić ; pogovor Kasim Prohić]. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1982. - 281 str.
II 85772
54. Revolutionäres Denken: Georg Lukács / herausgegeben und eingeleitet von Frank Benseler. - Darmstadt ; Neuwied : Luchterhand, 1984. - 327 str.
II 119965
55. Kiemelkedni a némaságból / Lukács György. - Újvidék : Forum, 1985. - 47 str.
I 155654
56. A társadalmi lét ontológiájáról. 1. köt., Történeti fejezetek / Lukács György ; [fordította és az előszót írta Eörsi István ; a bibliográfiát egyeztette és kiegészítette Beöthy Ottó]. - 2. változatlan kiad. - [Budapest] : Akadémiai Kiadó : Magvető, 1985. - 452 str.
III 158327/1
57. A társadalmi lét ontológiájáról. 2. köt., Szisztematikus fejezetek / Lukács György ; [fordította Eörsi István ; a bibliográfiát egyeztette és kiegészítette Beöthy Ottó]. - 2. változatlan kiad. - [Budapest] : Akadémiai Kiadó : Magvető, 1985. - 859 str.
III 158327/2
58. A társadalmi lét ontológiájáról. 3. köt., Prolegomena / Lukács György ; [fordította Révai Gábor ; a bibliográfiát egyeztette és kiegészítette Beöthy Ottó]. - 2. változatlan kiad. - [Budapest] : Akadémiai Kiadó : Magvető, 1985. - 388 str.
III 158327/3
59. Textes / György Lukács ; introduction, choix et présentation des textes, chronologie et éléments de bibliographie de Claude Prévost. - Paris : Messidor : Éditions sociales, 1985. - 399 str.
I 252842
60. Intimna drama / Ђерђ Лукач ; [predgovor, izbor, prevod, beleške i pogovor Sava Babić]. - Subotica : Minerva, 1985. - 329 str.
II 96291

61. Проживљено мишљење / Ђерђ Лукач / Иштван Ерши ;
приредио и превео Сава Бабић. - Нови Сад : Књижевна
заједница Новог Сада, 1986. - 225 стр.
II 400820
62. Iz prepiske Blocha i Lukácsa / preveo Danilo N. Basta.
U: Gledišta. - ISSN 0017-1166. - God. 30, br. 3/4 (mart-april
1989.), str. 132-133.
II II 1253
63. Megélt gondolkodás / Lukács György ; az interjúkat készítette
Eörsi István és Vezér Erzsébet ; szerkesztette Eörsi István. -
Budapest : Magvető, 1989. - 333 str.
I 155773

ЛИТЕРАТУРА

64. Разговори с Ђерђом Лукачем у Будимпешти : (у октобру
1955, годину дана пре револуције) / Волфганг Бехлер ; (с
немачког рукописа превела К. А. М.).
У: Летопис Матице српске. - ISSN 0025-5939. - Год. 133, књ.
379, св. 5 (мај 1957), стр. 476-494.
II II 951
65. Lukács György és Kosztolányi / Déz Zoltán.
U: Üzenet. - ISSN 0350-493X. - 1. évf., 1. sz. (1971. szept.), str.
59-71.
II II 9264
66. Rani Lukač / Jovica Aćin.
U: Ulaznica. - ISSN 0503-1362. - God. 8, br. 40 (jun-jul 1974),
str. 80-83.
II I 673
67. Lukács György - a válaszolva kérdező filozófus / Bodrogvári
Ferenc.
U: Létünk. - ISSN 0350-4158. - 5. évf., 5/6. sz. (1975. szept.-
dec.), str. 73-90.
II II 9297

68. Lukač i Hajdeger / Lisjen Goldman ; priredio i objavio Jusef Išagpur ; predgovor Sreten Petrović ; preveo Milan Tabaković. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1976. - 127 str.
II 63907
69. Šta Lukač duguje Niče. 1 / Nikola Milošević. - Beograd : Slovo ljubve, 1979. - 288 str.
II 466839/1
70. György Lukács / présenté par Éva Fekete et Éva Karádi ; [traduit du hongrois par Éva Szilágyi ; photos par Mátyás Bencseki, János Szerencsés et Ferenc Szvoboda]. - [Budapest] : Corvina, 1980. - 265 str.
III 254551
71. Prizma i ogledalo / Kasim Prohić. - Beograd : Nolit, 1980. - 359 str.
II 72206
72. Blohov odnos prema Lukaču / Miloje Petrović.
U: Zbornik radova. - ISSN 0550-2179. - God. 15, br. 1 (1981), str. 71-83.
II II 2242
73. Lukács György és a magyar irodalom / Bori Imre.
U: Bori Imre huszonöt tanulmánya. - Újvidék : Forum, 1984. - Str. 32-52.
III 158163
74. Kritika Lukacseve kritike Nietzschea / Henning Ottmann ; sa nemačkog rukopisa preveo Zoran Gavrić.
U: Theoria. - ISSN 0351-2274. - God. 27, br. 1/2 (1984), str. 157-168.
II II 4342
75. Iznuđeno pomirenje : Georg Lukács: Protiv pogrešno shvaćenog realizma / Theodor W. Adorno ; preveo Borislav Mikulić.
U: Filozofsko-sociološki eseji o književnosti / Theodor W.[Wiesengrund] Adorno. - Zagreb : Školska knjiga, 1985. - Str. 157-180.
II 95847
76. Shema i forme / Jasna Janićijević. - Beograd : Beogradska knjiga, 1985. - 252 str.
II 97860

77. Estetika kasnog György Lukácsa / Heinz Paetzold ; preveo Igor Bošnjak.
U: Filozofska istraživanja. - ISSN 0351-4706. - God. 5, sv. 3 (1985), str. 461-467.
II 5202
78. Georg Lukács i kritička teorija / Furio Cerutti ; s njemačkog preveo Darko Polšek.
U: Filozofska istraživanja. - ISSN 0351-4706. - God. 5, sv. 3 (1985), str. 451-454.
II 5202
79. Faze vrednovanja u književno-estetičkom sudu / Sebastian Klajnšmit ; prevod s nemačkog Mira Đorđević.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 34, br. 352 (jun 1988), str. 276-277.
III 1114
80. Lukačeva estetika - njeni kritičari i protivnici / Nikolas Tertulian ; s nemačkog Mira Đorđević.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 34, br. 352 (jun 1988), str. 270-273.
III 1114
81. Интимна драма младога Лукача / Сава Бабић.
У: Пет више пет / Сава Бабић. - Нови Сад : Дневник, 1990. - Стр. 35-48.
II 415829
82. Лукач, Блох и експресионизам / Жан-Мишел Палмије ; превео Петар Живадиновић.
У: Експресионизам као побуна. Том 1, Апокалипса и револуција / Жан-Мишел Палмије. - Нови Сад : Матица српска, 1995. - Стр. 241-268.
III 411176/1
83. Лукач / Слободан Јовановић.
У: Из историје политичких доктрина. Књ. 2 / Слободан Јовановић. - Фототипско изд. из 1935. - Београд : Просвета, 2005. - Стр. 149-155.
II 467523/2

БЕРЪ ЛУКАЧ
1885-1971

ИЗДАВАЧ
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

УРЕДНИК
Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА
Ивана Гргурић и Силвија Чамбер

ПРИПРЕМА
Оливера Михајловић и Марија Ваш

УМНОЖАВАЊЕ
Јасна Малиновић

ПОВЕЗ
Милорад Родић

ТИРАЖ
50 примерака